

69.

Katalog:

- roman ali novela
- motivna in tematska analiza
- reistični slog

Berilo 4, str. 96

RUDI ŠELIGO : TRIPTIH AGATE SCHWARZKOBLER

Roman ali novela :

Pripoved Triptih Agate Schwarzkobler avtor označi kot kratek roman (ni novela):

1. daljši,
2. dogajanje se ne »vrti« okoli predmeta, ki tudi ne pomeni bistvenega preobrata glavne človeške »vloge« v propad,
3. roman zajema zapleteno, zahtevnejšo temo: razosebitev človeka v sodobni družbi.

Motivna in tematska analiza :

- ◆ motivi: a) pisarniško delo (v odlomku),
b) ljubezenska prigoda,
c) noč v nedokončani stolpnici – težnje navzgor, v veselje, drugam.

Motivi so tesno povezani z zgradbo. V treh delih opisuje položaje, v katerih se znajde junakinja – mlada uradnica v enem dnevu življenja:

1. življenje v pisarni,
2. pot v kino, ljubezenska prigoda z neznancem, ki jo nato posili,
3. obup, vrnitev v vsakdanje življenje.

- ◆ tema: razosebitev človeka v sodobni družbi

(Odlomek : ženska nastopa kot stvar, opisana je natanko tako, kot vse ostale reči, ki jo obdajajo: »Obe dlani z vsemi desetimi prsti gresta naprej vse od stopala navzgor in čez koleno pod krilo, pred njima pa teče val nogavice.«)

Reistični slog:

(res – lat. stvar, reč)

To je slog modernistične proze, ki namesto psihičnih doživljanj (= tok zavesti) opisuje telesno podobo pripovednih oseb, njihove gibe, kretnje, predvsem pa okolje, s katerim prihajajo v stik ljudje kot telesa, ki se dajo opisati kot vsi drugi predmeti. Človek izgubi osrednjo vlogo med stvarmi, postane tudi sam zgolj »reč«.

Ideja se kaže posredno, skozi zavest glavne osebe in zaznavanje predmetnega sveta, ki jo obdaja. Stavki so brez podredij. Subjekt stavkov ni dejavna oseba (Govori se..., reče o...) – ni direktnega govora. Dogajanje je opisano, kot bi snemala kamera (samo zunanost).